

[Hans Hedtoft.]

dem aaben til den fulde Selvstændighed. Men først maa Klarhed tilvejebringes. Lagtingsvalget vil her være af afgørende Betydning, og vi har al Grund til her i Danmark at glæde os over, at Sambandspartiet, Socialdemokratiet og det gamle Selvstyreparti staar fast sammen i Kampen for, at Baandet ikke skal bryde mellem vore to Folk. Den politiske Sendelse til Færøerne viste, med hvor varm Interesse vi alle omfatter Begivenhederne deroppe, og vi ønsker af et oprigtigt Hjerte, at de kommende Lagtingsvalg paa Færøerne maa blive et Haandslag til Danmark.

Jeg vil dernæst gøre nogle Bemærkninger om det sydslesvigske Spørgsmaal og det Svar, der nu er overleveret England. Jeg har tidligere her i Salen og uden for Salen tilstrækkelig tydeligt sagt, at vi betragtede det baade som ulykkeligt og urimeligt, at ledende danske Personligheder med Statsministeren i Spidsen i Stedet for at tilstræbe Samling og Klarhed paa det Grundlag, der ved stor Imødekommenhed fra Oppositionens Side omsider var tilvejebragt ved Folketingserklæringen af 9. Juli, tværtimod har skabt ny Uklarhed, ja, fra visse Sider Forsøg paa simpelt hen at torpedere hele den national-politiske Linie, som her var trukket op. Lad være, at aktivistiske Kredse pustede til Ilden; nationale Fanatikere ligner vist hinanden i alle Lande og til alle Tider, men de er dog som Regel et forsvindende Mindretal. Men det er ikke alene beklageligt, det kan blive farligt, naar et Lands Statsminister i en Sag af saa uhyre stor Rækkevidde og med saa vældige Konsekvenser i sig savner Linie eller i hvert Fald Mod til at tage Konsekvensen af sin særlige Linie. Efter min Mening har den højtærede Statsminister i den foreliggende Sag hverken været politisk konsekvent eller politisk modig, tværtimod.

Naar vi fra Socialdemokratiets Side har kunnet medvirke til Svarets Afsendelse, skyldes det, at Regeringen blankt accepterede vort Hovedkrav, som var, at der nu klart maatte gives Udtryk for, at Danmark ikke agter at stille noget Forslag om Ændring af Sydslesvigs statslige Tilhørsforhold. Dette siges aldeles utvetydigt i Svaret til England. Det hedder i Punkt 7 efter en Henvielse til de stedfundne Valg — jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til her og et Par Steder senere at bringe et Par Citater —: „Stillingen er imidlertid endnu ikke afklaret, og om det Sindelagsskifte, der har fundet Sted hos mange Sydslesvigerne, er af varig Karakter, kan kun

Tiden vise. Under disse Omstændigheder agter den danske Regering ikke at stille Forslag om nogen Ændring i Sydslesvigs statslige Tilhørsforhold.“

Dette Punkt i Noten er for os det fundamentale og afgørende. Jeg ønsker ikke at lægge Skjul paa, at vi særdeles energisk har insisteret paa, at det nu efter al Taagesnak og al Orakeltale aldeles utvetydigt blev sagt til England, til de øvrige allierede Stater, til vore nordiske Brødrefolk og til alle øvrige interesserede Parter, deriblandt det kommende Tysklands Mænd: Danmark agter ikke at stille Forslag om nogen Ændring i Sydslesvigs statslige Tilhørsforhold. Nu er det sagt, og Svaret bærer Regeringen Knud Kristensens Signatur, og bag det staar de 4 gamle Partier her i Salen.

Jeg ønsker hertil at føje et Par Ting. For det første, at vi betragter det som en Selvfølge, at den Linie, Svaret giver Udtryk for, nu loyalt bliver fulgt fra alle Sider. Det andet, jeg ønsker at fremhæve, er, at det er urigtigt, naar man fra forskellig Side har villet give det Udseende af, at vi fra vor Side med Formuleringen i det efterfølgende Stykke af Noten, der hvor der staar, at det maa bero paa Sydslesvigerne selv at rejse Spørgsmaalet, har villet tilskynde Sydslesvigerne til at rejse Krav eller paa Forhaand givet dem nogen Art politisk eller moralsk Garanti, hvis et saadant Krav paa Sydslesvigs Initiativ rejses. Dette er ikke rigtigt. Vi føler os for vort Vedkommende fuldstændig frit stillet af alle de Grunde, jeg saa ofte har fremhævet. Det er vel forstaaeligt, at man fra aktivistisk Side søger det modsatte Indtryk fremkaldt, men det har undret mig, og jeg finder heri en Bekræftelse paa Mangel paa andre Argumenter, at man endog fra kommunistisk Side deltager i en saadan Paastand.

Det tredie, jeg ønsker at sige, er et Par Bemærkninger til de Kredse, der i Agitationen nu lever højt paa at bebrejde Socialdemokratiet Mangel paa Forstaaelse for de danske Sydslesvigeres Kamp. Disse Bebrejdelser er uberettigede. Ingen kan med Føje bebrejde os Mangel paa Klarhed og ej heller paa Interesse for al ægte Danskhed. Det danske Socialdemokrati har i denne Sag hverken drevet politisk Spekulation eller national Obstruktion. Debatter og Udtalelser og Beslutninger har været Udtryk for vor Vilje til uden paa nogen Maade at skabe eller uden paa nogen Maade at nære Illusioner ærligt at arbejde med paa en god og omfattende Hjælp til den virkelige og levedygtige Danskhed dernede. Det er ikke os, der har søgt at øge Spændingen